

БАЛКАР

КОЛЛЕГИЯ

Эл мюлкню таукел атламлары

Газетде билдирилгенча, июнчо февралда Къабарты-Малкъар Республиканы Эл мюлк эм аш-азыкъ министрствосуну коллегиясы жыйыныу болганды. Анда агропродуццияны комплекслени 2008 жылда ишени иотгары сюзолгендиле эм 2009 жылга борлары белгиленгендиле.

- 2008 жылны иотгарына кере, республиканы агропродуццияны комплекслени айнуанда эл мюлк атлама этиле бардыла деп, арсарсы айтырга болукду, - дегенди ведомствону таматасы Тембулат Эркенов, коллегияны жыйыныуунда баш доклад бла селеште туруп, - Бытыр 19,5 миллиард сом багъасыз эл мюлк продуцция чыгарылганды, ол а аны алпындагы жыл бла тенгешдиргенде, 23 процент кепду.

Министр айтханга кере, 2007 жылда жерчиликни продуциясына багъаланы естенери эл мюлк товара чыгарыуунаны финанс болулары иттилендирге себеплик этгендиле. Аны хайырында жерге качествоу урукхула себилгендиле, семиртгичле кыбырок берилгендиле, битимлене химия даражаны бла кыруулу тийиши даражада бардырылганды.

Алай бла 2008 жылда битую 670 миң тонна мираеу, мираеулюк кудору жырйга къоздон келгенди, ол а, 2007 жыл бла тенгешдиргенде, 83 процент кепду. Отуз ки миң тоннадан аслам неда, аны алпындагы жыл бла тенгешдиргенде, эки кереге кеп чеплеу алынганды. 190 миң тоннадан артык картоф, 297 миң тоннага жуук тахта кетгеде, 131 миң тонна чаклы бир жемишле жыйылгандыла. Бу керомдиюле 2007 жылныкъыладан эсе бийкидиле. Андан сора да, бытыр 374 гектарда те-

рык эм 165 гектарда жоюзом бачкала кыруалгандыла. 2009 жылда эл мюлк товара ла чыгарыуучуланы алпында 690 миң тоннадан артык мираеу эм мираеулюк кудору, отуз миң тоннага жуук чеплеу, 300 миң тонна тахта кетгеде, 200 миң тонна картоф жырйга деген борч салында, 200 гектарда терек эм 150 гектарда жоюзом бачкала кыруага план барды.

Ол борчлары толтуру ючюн, 2009 жылны тирлиги не 95 миң гектарга козюк битимле, ол санда 70 миң гектарга козюк будай, 17 миң гектарга козюк арпа себилгендиле. Быйыл жазлык битимле есдорюлюк жерлени 180 миң гектары мудах сюрюргенди.

Финанса жаны бла тутхуулуку эл инвестиция тирлики жалчыгыр ючюн, жерчилик бла байламлы мадараны этрге бөлюнорюк ахчаны өлчөми Быйыл 66,6 миллион сомга жетдирилгенди. Федеральний бюджеттен берилли субсидияла эсте алынса ла, бу бөлүмюк 250 миллион сомга жуук ахча кыратырга план барды, ол а 2007 жылда болгандан эсе жети процент кепду.

Тембулат Эркенов жерчилик бла байламлы башха вопросна иосперинден да шарт югюле келтирип айтханды. Кырал агар политиканы баш жолларында бири малчылык болганы себеплик бизни республикада аны агар ююне салыуу, терк атлама бла айнытурга арт жыллада эни эс бурлуганы белгиленгенди.

Юсюбоздеги жылы январь айны биринчи июнчо КъМР-ни мюлктерини битую торлюрленде туарналы саны 228 миң болганды, бу тарих а 2007 жылныкъыладан эсе жети процент кепду. Айтылган мюлкледен

бытыр соолмаган ауурдукта 60 миң тонна тууар эм кой къанатлы эт, 312 миң тонна сют, 150 миллиондан алапал жумуртка чыгарылганды. Бу керомдиюле аны алпындагы жылныкъыладан эсе 5-9 проценте бийкидиле.

Малчылыкта 2007 жылда башланган уллу проектеле жашауда къалай бардырылганылары быйыл ачыкъ керонгендерин белгилегенди докладчы эм кой жаны бла бир къауум югюле келтиргенди. «Киево-Жураки АПК» жабыкъ акционер общество-то 2,5 миң гектежинге жери болган тонгуз комплекси биринчи кезиюню кыруулу шартында. Комбинирала чыгарыуу заводну эм складданы монтажлары этиле турды. Шендио кыруулушун бардырыууа, оборудованила, эл мюлк техника са тып алыууа къошакъ кредитиле алына турдыла.

«Баксанский бройлер» ачыкъ акционер обществода 14 миң квадрат метр жерде жоюзом жомеж есдорюлюк сегиз корпус хайраланылганды берилгендиле. 2009 жылда предприятие жылга 19 миллион инкубаторлык къуламлы жумурткала чыгарыуу чекте жетерикди. Ол сарайла жангыртылып бошала ла, союлган ауурдукта юй къанатлы эт чыгарыууну өлчөми 500 тонна болукду.

Чекленген жууаплылыгы болган «Велес Агро» общество кой къанатлы фабриканы ишлет эм жангыртып бошашганды. Быйыл анда юй къанатлы эт чыгарыууну өлчөми юк миң тоннага жетерикди.

Кредитлени процент ставкаларына бийлиги берилгенди. Алай бу студентни жаштарын иттилендирючюн, къалы мадарла этирге кереклисиде анда алындады.

- Бек башы билим алырга кредитле берюню амалын не къада тол хайырлыгыра керекди. Аны юсюнден тийишли документ да жарашдырылганды. Анга кере, ири окуула студенте кредит берилме болукду, - деп билдирди Медведев.

Гиче процент (ол къалы бир болганы алыкъа айтхалы)

Джамболат, дагыда башхала къатышхандыла. Анда селеште, ол жамауат организацияны КъМР-де бөлүмюню башчысы Юлия Пархоменко жаш телю бизнес-школу муратарыны эм борчларыны иосперинде тынгылы ханар айтханды.

- Школ сиз, жаш адамла, окуу юйледен билим алып чыкхандан сора иш тапмай къыйналмаз ючюн деп ачылганды. Бийик окуу юйлени, бизнес школу да ити бөлүмге бошашганды деп илгерин иосюз, министрстволга, банкларга, власть органдарла

магъа бытыр 300 адам киргенди. Жарсыууа, алапы бир къауумлары тол билим алып чыгхалмагандыла. Быйыл да окуууа алынырыкъылы саны ити кесекди. Ала тевестенд этрге керекдиле. Окуууан кезилеринде алагы даым къз-къулак болуп, болушук этили турлукуду.

Андан сора селештенге жаш адамларыбызны бир къауумлары Францияда, АБШ-да, Италияда, Германияда, Швейцарияда, Грецияда, Тюркче билим, усталык алгандарын айтханды. Школну бошашгандан кебюсю, республикага къайтмай, башха регионда, къыралдада ишленерин да белгилегендиле.

Культура, искусство да бизнесдиле, - деп башлаганды сёзон Рахаланы Анаити. - Аны себепли сиз юй.

Джамболат, дагыда башхала къатышхандыла.

Чынтты устаала ишсиз къаллык тюйюлдюле

Ишлеу эм жаш телюню ишлери жаны бла министрнин орунбасары Гергюкъланы ишлерге алырга онг барды. Анга деп федеральний эм республиканы бюджет-леден кеп ахча бөлюнгенди. - дегенди Ю. Пархоменко. - Жаш телю програм-

институтта окуууа чакырылганды. Бизде, къырларга, тевсегре, инструментде согарыга юйретгенден сора да, ариу эм тап кийирге, кесин журюторге, башха кеп залгага юйретедиле.

Зайрат Шогенова уа республикада бизнесде ишлерге оюлган жаш адамла тыгынлары ахшы шарт болганын белгилегенди эм кадранлы къалай, къаиде хазырларкъылардан да тынгылы айтханды. Бизнес-школу бош чыкхалгандан бир къауумлары Россия Федерацияны регионларында, таш къыралы банклада, кесирини предпритияларында ишленерин айтханды.

Школда окуууа ыразылыкларын билдирген жаш адамланы алпында бизнес-школу жетимишли бошаш, жашауда жерлерин тапкан Ахилланы Магомед, Батима Боллова да селешгендиле. Ахырында абитуриентле анкеталада соруула жуупала бергендиле.

ХОПАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

Кеп да бармай президент правительстволга баш бериу эм илму министрстволга тийишли буйрукла этиркиди.

Быйла деп затны айта кеттерге керекди: президентни болгуну юсюнден оюмун ким да билдирге болукду.

- Мен ол оюмланы оюмун къоймайла, ала арталыда башха-башхаладыла, - деп, ачыкъ айтды Медведев.

Окуууанын бла къалай, алагы жуупала берю урукхула да барды. Аны бла бирге кесими администрацияа ол оюмлага тынгылы кырал, алагы сюзю, керек болган кезиледе уа тийишли оюула хазырларга буйурганма.

Президентни видео бла бөлүмдү http://log.kremlin.ru.

ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Черек ауузуна аталган суймеклик жыр

Ююнчо февралда Бабуент элни Купула юйюнде режиссер Владимир Ворков эм Рина Мартиросованы «Черек - земла зоведна» деген фильмлени презентациясы болганды.

Бу фильм эки устаны бек кючю ишлеринден бириди деп арсарсы айтханды. Аруу жырга неди бир сейирлик макамыга ушайды кеси да. Тохташты къарат турлукун келеди жербиэни ариулугуна. Фильм бошашганды, кереке турган жомакъ юзюлюн къалганча, алай болган эди.

Черек ауузунда жаш башыны, жайны, куюно алгандыда операторла, фильнге уа алынган материалдан беш процент киргенди. Чирик кеп, Бизынгыны бугейлери, къапала, туз алыны курушуулу жуугутуура, кушула, жырла жырлаган суула барын да керюкюдо росекли кырауучу. «Госкинону» заказын Владимир Ворковну команда бек бийик даражада топтурганды.

Байм, жан халк да жашаган жерине улай болур.

Соцдан оннга: Бабуент элни администрациясыны башчысы Моккъланы Расул, кинорежиссер Владимир Ворков.

Таулула таулауа ушайдыла - бийик келюле, къаты адамла. Фильмде архивден материалла да бардыла: Социалист урууну жигити Аптованы Салих атасы, апыасы да къычула болганыларын, алай ол ишинден бегирек таулары сойгенин, ала Анга гугу бергенерин айтды.

Мечиланы Клязими юйю, горбюжи, ол ауушханты дуняа къалапы бир торденди, таулула уа-улулусу, гичеси да - заканий намзуларын окуулайла. Кертиси бла да, халк пөздти ол.

Улбашланы Аздор жыр-

Келир ыйыкъыга TV-ны, радиону ПРОГРАММАРЫ 3-4 бетте

Жыйылуу

Проектеге къарагандыла

Къабарты-Малкъарны Президентинде Инвестицияла жаны бла советни кезиюню жыйылуунда алты проект сюзолгендиле. Жыйылууну КъМР-ни Президентини Арсан Конокон ахчанды эм бардырылганды. Ол шендио финанскризисни кезиюнде эл мюлкню айнугуула аслам эс бурлуула кереклисиди чертгенди. Республиканы ол жаны бла битую амалда бардыла. 2009 жыл финанс жаны бла къыйна, аны бла бирге уа жаны онганы хайырланууну жылы болукду, дегенди Президент.

Бу жол а Советни къараууна Нальчик шахарда бла Урван районда жашауда бардырыууа белгиленген проектеле берилгенди. Ала кыруулуш материалла чыгарыуучу промышленность бла байламдыла. Проектле бла Нальчик шахары бла Урван районун администрацияларыны башчылары Залимгер Хагасов эмда Адемирхан Конокон шагырт этгендиле.

Советни ишине КъМР-ни Парламентини Председатели Бечланы Лияс бла КъМР-ни Правительствосуну Председателини биринчи орунбасары Мурат Тхазалинжов къатышхандыла. Жыйылууну юсюнден отчет газетде басмаланырыкъды.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Ахыры 2-чи беттеди.

БАШЛАМ

Иги окуугун студентлеге не мадар бла да болушурга

Кремльни сайтында Дмитрий Медведевини видеооблаууна жапы жазуу этилгенди. Алапын жууну предлоууа болуп тургук къырал башчы бу жол студентлеге бла алапы проблемаларына эс бурганды.

- Политика ыз торленгенге, бир къыруу башха проблемала бир ючюн да студентлени бир къауумуна хакъ тэлеп окууууа къыйын болукду, - деп жазды кесини блогунда президент. Ызы бла студентлени жаштарын иттилендирючюн, къалы мадарла этирге кереклисиде анда алындады.

- Бек башы билим алырга кредитле берюню амалын не къада тол хайырлыгыра керекди. Аны юсюнден тийишли документ да жарашдырылганды. Анга кере, ири окуула студенте кредит берилме болукду, - деп билдирди Медведев.

Гиче процент (ол къалы бир болганы алыкъа айтхалы)

ламчылыгы уа былайдыкризисни заманында дау этерна болууга тошгон вуула бир ауукъ заманга тиймей кюорга.

- Хар вуула да къыйын болуудан кеси чыгарча, ол тынгылы билим бергенни кергюлтарна онгла берюню магарына уллуу. Аны себепли биз бийик окуу юйлеге контроль этилгенде ачылганды.

Президент кезоготтен тюрюнчю амал а студентлени, артыкъда хакъ тэлеп окууууа аныла, бютюн бек къуандырылганды.

Ол хакъны жалаанда сомла бла тохташдырыуу тюзге санайды президент. Алай этипсе, студент келир семестре уа къалы бир хакъ тэлеп болуур деп, сагыш этип турмаз. Медведевини ююнчю баш-

ДУНИЯДАН ХАПАРЛА

Кыргыз эмериколы бозаны жабарга айтды Курманбек Бакиев - Кыргызны Президентини - къырал ула Москвага келип турды. Ол Россияны Президентини Дмитрий Медведевде бла тобешенде билдиргенине кере, АЕШ-ны Манаса базасын жабарга айтханды. Нек дегенде америкалы аскериле кеп торлю бузукулук ишле этпедиле. Мындан алты аракъда уа ала Кыргыздын гражданы Иванону ётпорденди.

Кредит берилликди Эки къоношу кыралны башчылары Дмитрий Медведевде бла Курманбек Бакиеве мюбешенде, Россияны Президентини Кыргызгагы ырысы болушук этилгени билдиргенди. Аны айтханына кере, 2 миллиард доллар кредит берилликди, андан сора да, артка къайтармазча 150 миллион доллар болушук этилликди. Дагыда Бишкекни Москвага борчларды да кетерип мурат барды.

Терк мажорлык коллектив кюч къуралады Москвада коллектив къоркуусулукнуу жалчыгырыкъыралланы келечилерини саммиттери иш башлаганды. Биринию баш борку - халкыла аралы терроризмге, буукъчулуктуу, наркотик бизнесге, биреу биреуге сауула бла мабуулу этиге къауак юрешуу болукду. Коллектив кючю кырууга Россия, Кыргызстан, Таджикистан, Беларусьстан, Узбекистан, Кыргызстан, Армения къатышырыкъдыла.

Уулголтны Вертолтанды Бу конлерден башлап МИ-24 вертолтанлы учууларын болууу халда тохтатылды. Сылтану Саратов областыда болгуну аварияда, Анда аскер учушилени вертолтуу план бла бардырылган окуу-юйретуу учууну кезиюнда бузуулуп, жерге тийгенди. Эки кону адималары барысы да өтпегенди. Бу бузулуш ула байламлы тийилеу башлангандыла.

Басмага ХУЧИНАЛАНЫ Ануар хазыралганды.

Эл миолкню таукел атламлары

Акыры. Алпы 1-чи беткеди.

Оп а производство планды эм эл миолкню айнытууну кырал программасын баш болуптары толтурууга себептик этерикти. Кич сапы быйыл 61 мион тонна эт, 320 мион тонна сүт, 115 миллион журмухта, 1265 тонна чабык чыгаруу чекте жетерге бурулдукту.

Агропромышленность комплекси башда айтылган эм башка бөлөмлери баш бирге республиканы ашазык эм жараштыруучу промышленносту да айны барганын чертеген доклады. Бөлөмнү предпряттилары озган жылда 6,1 миллиард сом багысы товар продукция чыгаргандыла, ол а 2007 жыл баша тенгештиргенде, 1,3 кереге көпчү. Бу жаны баша 1,2 миллиард сом багысы инвестиция проекте жашауда бардырылгандыла, ол а 2007 жылдан эсе 47 процентке көпчү.

Быйыл аш-азык эм жараштыруучу промышленносту да 1,4 миллиард сом багысы инвестиция проекте жашауда бардырылгандыла, ол а 2007 жылдан эсе 47 процентке көпчү. Быйыл аш-азык эм жараштыруучу промышленносту да 1,4 миллиард сом багысы инвестиция проекте жашауда бардырылгандыла, ол а 2007 жылдан эсе 47 процентке көпчү.

КМР-ни Эл миолк эм ашазык министрствосу сыйлы грамоталары баш саугалангандыла.

ТОКУМАЛЫН ХУСЕИН

Акыры. Алпы 1-чи беткеди.

Чирик кел: дайверле Игорь Галайда эм Эдуард Куашев бу сейрикти жерде жашаган адамла бек халалла болганын чертеди. Черек ауузунда алимлени сейрисиндинден дагында бир зат барды: мында жою жылдан артык жашаганылыкты, тире жорогон, иштерге да кочлери, кызылары жеткен адамла аз тойлоодо. Заповедникни таматасы Гасаланы Мухтар бу тамаша иштин тинген алимлден берди.

Черек район айныр, агысы юсюне союер ючюн, улуу иш бардырылды. Сөз ючюн, акылы жайып баша.

Школчула чекчиледе кьонакыда.

Черек ауузуна аталган суймеклик жыр

лагандыла. Хочуланы Тамук айтканга кере, бу хайуанла юч минг баша бек жою метрлик бийиктикте жашаган мектепте, атада былары котген адам ороюну бир жерге жарырга юрөшүп турмаса, жайылны кыалгырга өчюде.

...Музыка. Таула, Черек ауузунда терек бакчалда алманла бишегенде. Ныгында кьарта. Кем-көчө кел кьуз-эркинликни белгиси-учул барады. Мамыр жашууну торююнле, таушалары, аны заукуула кьыры.

Фильм башалгандан сора кьаруучу режиссерларга жорек ырызыйлыктарны кьызы кьарса баша билдирген эдиле. Бабуент элнин административсы башчысы Мокьаланы Расул бу иш мамырлектыни коюлеуге улуу кошумчулык этеригин, республикадан тышында да бизни айтызаны иги баша айлдырган чертеди.

Черек районну административсы башчысы орунбасары Раиса Рамазановна Кавказ урушуну тоюношу угай, ариукулуну жери болганын российеде бу фильмден билдикле, дегенди. «Алан» жамаут организацыйны башчысы Бепайлана Суфин да фильмге бек бийик келтиргенди, анга кьарарга келген элликле.

Зауда олтурганыла.

да жорек ырызыйлыгын билдиргенди. КМР-ни информация коммунициялары, жаш тельно эм жамаут организацыйлары ишлерини жаны баша министри Борис Паштов бийлик фильмге жаш тельно интернационалист халда юретиуге себептик этеди-ледикле, дегенди.

Библиотека иш

Кыйын халга да кьарамай...

Элбур районну Гирожан тийресионде (Тырауузуда) ара библиотеканысы мекямны мени жорегими мудах этти. Аны тыш кьорюмдосу окутуу кьырыа эди коескен. Суд приставлары федеральный службаларында бизге арталдыла жангы мадарларыносперинден да айткандыла.

ИТОГЛА

Көпчүлө Кьабарты-Малклары наркополицьсы озган жылда ишени иголорын чыгарганды. Законсу сатылган 275 килограмм наркотик сыйрылганды, 18 притон жокь этилгенди. Ол эм баша шартланыносперинден нарконтрольну федеральный службасыны КМР-де управленийсыны коллегиясыны жыйылууунда айтылганды.

фондубу алай терк жангыртылуучу, - дейди Милена. - Кеп киталпа эки болганды, окуучула илзген дерс чыгармала уа жокьуду. Бир-эки кере келип илзгендин тамаса, ючюнчө кере ол бери атлармы? Республикка чыккыган газетлени баша журналаны уа абаданла берик сурайдыла, алай биз аланы бир нечча жылдан бери алмайбыз. Сынтаукула а - биргьа аша кьытыкты. Окуучула кеслери келтирген киталпа да бардыла, аны баша бир кесек кейбейде фондубуз, алай ол, не десек да, азды. Керекли, магыналы литература уа арталдыла жетишпейди.

Жаланда киталпаны беруула бша клекменейди библиотеканы иш. Ол торлюно ишлени да бардырады: библиография дерсле, литература викториналы, сейир адамла бша тобуешуле эм башхала. Жаз айлада

БУРЯКОВА Тамара Степановна

2009 жылда 3-чю февральда агыныны парти эм миолк оючу Буркова Тамара Степановна арууп улганды. Буркова Т.С. 1933 жылда 11-чи сентябрда Харон областы Б.Александровка станциясында куулукчуну ючюркенде турганды. 1951 жылда Одессада аш-азык техникуму бошаш, спирт промьшленностуну химик-технологу усталкыны алып, Гвасисуртестрени буйругу бша Кьабарты-Малкьарга келгенди эмда Котиревка спиртзаводда алгьа сменаны химиги, алгьа уа технолол болуп ишлеп башлаганды.

Жамаут иште тире кьатышкан кьызы республикабызны комсомол эм партия органигана иште алдыла. 1959 жылдан баштап, кьызы баша Буркова Т.С. ВЛКСМ-ни Май райкомуну секретары, комсомолну Кьабарты-Малкьар обкомуну инструктору, Нальчик шахар комсомол секретары, кьызы баша ВПКСМ-ни Кьабарты-Малкьар обкомуну секретары, партияны Кьабарты-Малкьар обкомуну промышленност-транспорт бөлөмюно инструктору болуп ишлегенди, КПСС-ни Кьабарты-Малкьар обкомуну членине кандидат болганды.

Партия иште ол хунерти кьыруу планлары, республиканы промышленносту предпряттиларыны экономика болуптарыны иги билгенди көргөзгөнди, республиканы социаль-экономика ийнууну планлары хайырылау бша аганы толтурууга тире кьатышканды. Урунганланы Нальчик шахар Советине депутатка да көп кере сайланганды.

Кьабарты-Малкьар кьырал университетин, андан сора КПСС-ни АК-сында Бийик партия школуну башагандан сора Т.С.Буркова 1970 жыл-

Напльчикден келген кьонакылы Чирик көлдө бек тыгылы сыйлагандыла. Черек районну административсы башчысы болушукту кьыруу Байсаланы Харун бу кьыуачлы иш тийишли даражада озар ючюн, улуу кьырыны салганын энци белгилерчады.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият.

Жолдашыбызны эсгере

2009 жылда 3-чю февральда жашаууну 77-чи жылдында РСФСР-ни транспортуну сыйлы ишчиси, урууну ветераны Зумакьуланы Мустафаны Баттал кыйын арууп алганды.

Ол 15 жылдыда Кьыргызстанда Кант району Ленин аты колхозунда механизатор болуп ишлеп башлаган эди. 1967 жылдан баштап минг жерге чыккыны Кьабарты-Малклары автотранспорт управленийсыны 1438-чи автотолканысында шахарла аралы реюнде автобусланы жоректон турганды. Ишени улуу жуулукчыла бша кьарганы, машинаны сакь-жоролтени, пассажирлени жууштарыны тыгылы жалгытканды, халвалгыны баша ол башаганды айрымы болганды. Автоколлективни угай, битеву транспорт управлений коллективни да анга улуу хурмет эткенди, намыс-сынбында да көргөнди.

Бир кьыуум мероприятцияны кьыруу ючюн а, тап болула керектейди. Библиотеканы уа керекли затланы койперинден келтирип, ишени тап кьыруула итиндила. Алай жылуу болмаган суук мекямда, аны юсюне уа мевтебинг да жетишпейди, ишени тийишликча бардырырга ол жокьуду, библиотеканы бек юрөшөсө да.

ТЕМИРЛАНЫ Анатолий.

ветлерине депутатка, партияны район, шахар эм область конференцияларына делегатка да көп кере айыргандыла.

Транспортуну айнытууга салган кыйыны ючюн анга «РСФСР-ни транспортуну сыйлы ишчиси», «Россий Федерацияны сыйлы автотранспортни» деген атай атылганды. Ол «Урууну Кьызыл Байрагыны» орденни, көп майдалан эм союз, федеральный, республикалы ведомстволаны баша организацыйныны сыйлы грамоталары бша да саугаланганды. Зумакьуланы Мустафаны жаны Батталны жаркьыс фаты бизни эсимизден кетерик тойлоодо.

Жолдашларыны кьыууу.

да, кьолгьа уа тошмегенди. Бу жол а мархуана сата турганылай тутулганды. Онсегизжыллык жаш не бек жашырылында сатуу этерге кореш аш эсе да, жору болмаганды. Энди анга Уловонын кодексни көп санда наркотикле сатып турганы ючюн деген статьясы кере суд этилдики. 1-чю жонил статьядан тойлоодо.

НАТАЛЬЯ МАРШЕНКУЛОВА.

Ышаныулукну телефонлары

Россий нарконтрольну федеральный службасыны КМР-де управленийсыны битеу жамаууну баша законсу наркотикле сатканыныносперинден ышаныуу телефонуну ишчине айттыларыны тийди: 49-21-05 (сау суктаны ичине ишлейди). (8)000 700-10-77 (Российны кьылаындадан да хакьсыз селеширге болукьуду).

Хар мичи аны бша бери айтырганы урууныны сайында кьыоргьа болукьуду: www.usfshkdr.ru.

ЗАКОНОПРОЕКТ

Алиментчилени ырбыннга тыядыла

Кеслерин тоюонлай борчларыны угуучан - өз сабылерины кьарарга уманай кьыйын-аталаны жашулары, быылдан башлап, кыйынырак болукьуду. Кьырал Думага берилген законпрокекте белгиленгенне кере, энди алимент телеуу кьыалды бир болукьуларыны иш хакыны угуй, жашу этерге керекли ахчаны бек өз өлчөмине көрө тергерикиле.

Иш аны бша чекленип кьыалкы тойлоодо: «Известиягь» айтканыларча, алиментлени орталдыа неда көп заманы ичине бермеген аталаны ырбыннга тыйууну дагында көп мадарларыныносперинден айтылды законпрокекте.

«Алиментле жашу этерге он берген ахчаны өлчөмюндө аз болугьа керек тойлоодо», - дегенди депутат Ковалев Крашенинников, законпрокектин Кьырал Думаны кьырауна берге. Ол жаш башы сессияда созолукьодо Андан тышында да, законодательствода «алимент берчла» деген аныгьла да чыгарыканды. Анга уа сабылени жашу журт эм медицина жумушлагьа, окуучу кьоратылган ахча бша жалгытканды элдеринден прукта киреди.

Алиментлени алычуу службаны фантазиялары улуду. Алиментлени телеууду. Алиментлени бермединг эсе-тыш кьыралгьа уалыккы тойлюсе» деген излем бша шагьырей болуп бошоганычы, башка торлю жангылыкча, кеден бузча, кьуюлуп келедила. Нижний Новгород регионда сынау халда хайыраныла турган мадар-мобильный телефонда сөдта болган ахчаны сыйыруу-аллай мадарлардан бирлериди. Алиментлени телеуда борчлары болган аталагьа аны юсюнен селешип айткьа неда СМС-ле жиберилип билдиредила. Бу торлю өндүкери болганлагьа, аланы телер ючюн, 5-10 кун баша бериледи, андан сора уа аланы телефон сөдтарында болган ахчалары алиментлеге өтдюруу кьыорыканды. Бу торлю сынау бизни кьыралда чыккыган жангылыккы тойлоодо (аны Еуропада бша Америкада бир нечча жылдан бери сынайдыла), хайыры да шарт көрөндиди.

Россеиде мындан арысында тыш кьыраланы сынауларында алынган хайыранылыккы мадарла дагында бардыла. Финляндияда аллай жетимлик мадарлардан бирлериди алимент борчларыны комиссия

«Ивестия» газетини 2009 жылда 28-чи январьда чыккыган номеринден.